

Positon paper Klimaatadaptatie van de gezamenlijke provincies

t.b.v. Rondetafelgesprek d.d. 7 maart 2018

Klimaatverandering heeft effect op verschillende aspecten voor de inrichting van onze leefomgeving. Provincies combineren en integreren opgaven en vertalen deze naar een regionale gebied specifieke aanpak. Dat kunnen we niet alleen. De kennis, inzet en energie van verschillende partijen benutten we in het opstellen van deze regionale strategieën. Van het Rijk vragen we om de brede blik op klimaatverandering vanuit de Nationale Adaptatiestrategie (NAS) vast te blijven houden en heldere afspraken te maken over de verantwoordelijkheden van de (mede) overheden inclusief voldoende financiële middelen.

Brede blik op klimaatverandering

Het veranderende klimaat heeft effect op ruimte, water, natuur, landbouw, gezondheid, energievoorziening en het functioneren van de ICT en telecom, zoals de Nationale Adaptatiestrategie (NAS) inzichtelijk heeft gemaakt. Als provincies vinden wij het van essentieel belang om alle aspecten van klimaatverandering uit de NAS in de regio te adresseren voor een optimale gebiedsinrichting, zoals is gedaan in het Regionaal Adaptatie Plan (RAP) waarbij de provincie Overijssel als pilot heeft gefungeerd. Daarbij is gebleken dat kennis, inzet en samenwerking tussen verschillende disciplines (ook niet-overheden) nodig is om tot goede oplossingen in het gebied te komen.

Provincies integreren opgaven in de regio naar een gebied specifieke aanpak

Provincies verbinden de verschillende maatschappelijke opgaven - zoals energie, verstedelijking, landbouw, natuur, infrastructuur, bodem(daling), water (overlast en tekort) in brede regionale strategieën, zoals de Nationale Adaptatiestrategie en het Interbestuurlijk Programma (IBP) vragen. Een aantal provincies zoals Overijssel, Gelderland en Zuid-Holland heeft dat al gedaan o.a. met het oog op de doorvertaling van de nationale omgevingsvisie (NOVI) naar provinciale omgevingsvisies. Per regio kunnen we - bijvoorbeeld door middel van een dialoog - een afweging maken in de ruimtelijke kansen en uitdagingen die per gebied verschillen. Gebieden en opgaven beperken zich daarbij niet altijd tot bestuurlijke grenzen. Als provincies werken we intensief samen in provinciegrensoverstijgende opgaven en we pakken gemeentegrensoverstijgende opgaven op.

Dat doen we samen met veel andere partijen

Zowel in het verbinden van opgaven als in het verbinden van partijen hebben we - als middenbestuur - een belangrijke rol opgepakt. Een rol die de complexe opgave van klimaatadaptatie volgens ons ook vraagt. We zijn aan de voorkant in dialoog met partners zoals gemeenten, waterschappen, GGD, Veiligheidsregio's en natuur - en landbouworganisaties om per regio tot goede oplossingen te komen. Deze partijen hebben enthousiast meegewerkt in de reeds opgestelde regionale strategieën en moeten we ook blijven benutten door op regionaal niveau de dialoog te blijven voeren in het maken van een afweging in de kansen en uitdagingen die per gebied verschillen (o.a. op basis van brede stresstesten). Daarbij is het van belang om de verschillende partijen - ook niet-overheden - te stimuleren om hun kennis verder te ontwikkelen en pilots uit te voeren.

Deze rol is voor de provincies niet nieuw, ook in het verleden zijn die verbindingen al gelegd. Zo is in Groningen het hoofdwatersysteem klaargemaakt voor de toekomst door waterberging te verbinden aan natuur en koppelen ze waterveiligheid via een dubbele dijk aan natuur en economische ontwikkeling.

Ons verzoek aan het Rijk

- om de brede blik vanuit de NAS op verschillende aspecten - ruimte, water, natuur, landbouw, gezondheid, energievoorziening en het functioneren van de ICT en telecom – vast te blijven houden;
- om in de te sluiten akkoorden met (mede)overheden heldere afspraken te maken over de verantwoordelijkheden van de verschillende overheden inclusief voldoende financiële middelen.